

02.12.1990

Prěnje wólby zwjazkowego sejma w zjednočenej Němskej	Die erste Wahl des Bundestages im vereinten Deutschland
Dnja 02.12.1990 wotměchu so wólby do zwjazkowego sejma. Běchu to štwórte wólby w tutym lěće połnych podawkow z historiskim wuznamom. A běchu to přenje wólby do zwjazkowego sejma za zjednočenu Němsku a scyła přenje za wobydlerjow „Nowych zwjazkowych krajow“. Zajimale je, zo so wuznam tutych wólbow w „Nowej Dobje“ lědma wotblyšćuje - delnja strona je skoro wšitko, štož so tam do wólbow namaka. Zaleži to na „wólbnej mučnosći“ we štwórtých wólbach lěta abo tola bóle na tym, zo so „Nowa Doba“ zwjetša wot ludži spisa, kiž su to hižo wjele lět za socialistisku Republiku činili? Znajmjenša běchu wuslědki wólbow w Radworju slědowace: - wólbne wobdźělenje: ... 85% - CDU: 78% - SPD: 6,1% - FDP: 5,1% - Zwjazk90/Zeleni: 3,1% - PDS: 2,0%	Am 02.12.1990 fand die Bundestagswahl statt. Es waren die vierten Wahlen - in diesem Jahr voller Ereignisse mit historischer Bedeutung. Und es waren die ersten Bundestagswahlen in einem vereinten Deutschland und gänzlich die ersten für die Bürger der „Neuen Bundesländer“. Interessant ist, dass sich die Bedeutung dieser Wahl in der sorbischen Tageszeitung „Nowa Doba“ kaum widerspiegelt - die untere Seite daraus ist fast alles, was sich dort vor der Wahl zum Thema findet. Liegt das an der „Wahlmüdigkeit“ bei den vier Wahlen im Jahr oder doch mehr daran, dass die „Nowa Doba“ meist von Menschen geschrieben wurde, die das schon viele Jahre für die sozialistische Republik getan hatten? Jedenfalls waren die Ergebnisse der Wahl in Radibor folgende: - Wahlbeteiligung: 85% - CDU: 78% - SPD: 6,1% - FDP: 5,1% - Bündnis90/Grüne: 3,1% - PDS: 2,0%

NOWA DOBA

SERBSKE NOWINY

Létník 44, číslo
Sobota, 1. decembra 1990

Plači 20 pj.

Serbja! Wužijće swoje wólbne prawo!

Zadźiwani wo špatnym stawje wučbnych rumnosćow w SWS Budyšin béchu mjez druhim zapósłancaj krajneho sejma Benedikt Dyrlich (nalěwo) a Sieghard Kozel (naprawo) kaž tež zamolwita za serbske prašenja w krajno-radnym zarjedge Christa Meškankowa (srjedza naprawo) a wokresny šulski radźičel Peter Miltzcherling (w pozadku)

Foto: B. Hančík

Kritiske wobhladanje serbskeju šulow w Budyšinje

Zdžěla katastrofalne wuměnenja

BUDYŠIN (nd/B. H.). K pohódnoćenju stawa serbskeje wyšeje a rozšěrjeneje šule na Naměsće měra w Budyšinje je so wóndano zešol rjad kompetentnych fachowcow, kotrychž wjedźešaj direktorka Hilža Nukowa a direktor Theo Bejmak přez šulske rumnosće objektow.

Do grěmija wuradźowacich slusachu zapósłancaj krajneho sejma, sobudžela-čerjo krajnoradneho zarjada, zastupjer cyrkwie, dalši: wučerjo tuteju šulow a zastupjerjo staršich. W srjedžišću wšeho stejše bórzonne wutworjenje serbskeho gymnazija. Zawodne słowa k tutej tematice poda Theo Bejmak, kotryž je dže za to hlownje zamolwity. „Moje předstawy su, z 1. septembrom přichodneho lěta započec z gymnazialnym wukublanjom. Za to trebamaj wjac rumnosćow. Dokelž to pola nas scyła dety njeje, myslach na presydlenje do wučerskeho wustawa. Znajmjeńša trebamaj šěsć přidatnych rumnosćow. Chcemy tola w konkurency z tamnymi Budyskimi gymnazijami někak wobstać. Smy dže jenička šula tuteho razu za Serbow.“ Zo je won trěbny, je wěste. Tola, kak so najlěpje dojednać z wjednistwom tamneho kubłanišća? Kapacita njeje zawěsće wučerjow. To však je jenož jedna flanka. Što pak přewozmjete sylu přistajenych, to je přewšo wažne prašenje.

Tute wobmyslenja mješe tež wokresny šulski radźičel P. Miltzcherling. Won skedźbni zdobom na někotre praw-

niske předpisy nastupajo wutwar gymnazija. To sahaše wot trěbneje lěby šulerjow hač k trěbnym gymnazialnym wučerjam. Při wšěm béchu sej wšitcy přezjedni, wšo činić k poradženju tuteho předewzaća. To bě a je stejšico komuny, zapósłancow krajneho sejma a wšěch druhich, kotřiž so tam wobdžělichu. Wšako maja serbske džeči runje telko prawa na wobšěrne wukublanje, na dokładne přitotowanje za pozdžiši studij resp. powołanje. A skónčnje dže tola wo zachowanie našeje rěče a kultury, serbstwa docyla.

Wobšěrne zdžělowanje a kublanje je pak jenož móžne při dobrych wuměnenjach. Tak je njepředstajomne, to wuwučuje so 630 šulerjow wšěch lětnikow w chemiji, biologiji, fyzice a hudźbje jenož w jednej za jedyń mjenowany předmjet eksistowacej fachowej rumnosći abo zo podawa so pjećina cyłkow-nych tyžděnych wučbnych hodźin wyšeje šule w pětich rumnosćach, kotře su wo tojšto přemale a jara niske. Wjele hodźalo so hišće nalčić, a to w negatiwnym směrje. Tuž myslu sej, zo dyrbi so spěšnje jednać.

Zamolwitym na porsty klepać

WUTMOŁWA

Wolfe-
pře-
njenje

Prěnja „hlowna“ w Bělkowskej župje

HOLA (nd). Prěnja skupinska hlowna zhromadźizna Bělkowskeje župy wotmě so srjedu wječor w Holi. Z cyłkownje 16 členow bě 12 přišło. Wažniši hač wobdžělenje pak je zajim skupinajow na dalšim džeće w Domowinskej skupinje. Domowina bě dotal jenička organizacija, kotraž je we wsy něšto na nohi stajila, kaž přednoški abo wučty. Jednolišće mjenje bě, zo chcedža so w přichodze dale zetkawać. Ludžo čuja so prosće zwjazani z Domowinu, trebaja pak kaž dotal pomoc a podpěru župneho wjednistwa. Z optimizmom hladaja skupinajow na hlownu zhromadźiznu Domowiny, za kotruž wuzwolichu sej w Holi swojeho delegata.

Serbska zapósłanca zwjazkoweje sejma:

Trjebamaj wšitkich ludźi

Rozmołwa z Marju Michalkowej, kandidatku CDU za zwjazkowy sejm. Čehodla sće so za to rozsudźila?

Sće byla zapósłanca ludoweje komory, nětko sće w zwjazkowym sejmje. A znawa sće so stajila jako kandidatka CDU za zwjazkowy sejm. Čehodla sće so za to rozsudźila?

WUTMOŁWA: Chcu našich ludźi z wokresja Budyšin, našich Serbow w zwjazkowym sejmje zastupować a naše problemy na blido položiť.

Sym Was tehdom w ludowej komorje dožiwił jako rezolutnu žonu. Kak wujujete nětko jako zapósłanca zwjazkoweje sejma tež za naše serbske prawa?

WUTMOŁWA: Mamy nětko druhu čas. Njeje tomu tak, zo jenož něšto do-
stanješ a potom prajiš „džakuju so“. Dyrbimy wšitko, štož chcemy měć, sej žadać. A štož sej ničo nježada, njemóže telko dostać, kelkož je trěbne. Tak pak tomu njeje, zo sej jenož žadamy. Serbske prašenja dyrba so w přichodze ze srědkami, ale nić jenož ze srědkami, zdobom tež moralisce podpěrować. Tohodla je derje, hdyž je w zwjazkowym sejmje zastupjerka, kotraž tute prašenja stajnje zaso na blido položi a sej něšto žada, hdyž so to w krajomaj Sakska a Braniborska njezešlachći. W zwjazkowych krajach dže so najprjedy raz wšitke prašenja kultury, šulstwa atd. rozrisaja. Hdyž tuchwilu hišće wšitko tak přez kraje běžeć njemóže, potom wězo zwjazk pod pažu přimnje.

Tole je w zjednočenskim zrěčenju sifiksowane a je zdobom rezultat našeho džeća w ludowej komorje. Zešlachćilo je so nam to tohodla, dokelž smy jako serbscy zapósłanc knjezej Krausa a druhim ludžom stajnje rezolutnje přednjeli, zo njech na naše serbske prašenja njezabudu.

Hdyž so Was za tym prašam, kotry je Was wobinski rezultat z džeća ludoweje komory, što na to wotmołwite?

WUTMOŁWA: Skutkowach w nutkowym wuběrku. A wšitko, štož smy tam móhli za serbstwo činić, tež tute podpěry za Nowu dobu, smy činili. Knjez Stanij Tilich bě tež w tutym wuběrku. Serbske prašenje bu w zjednočenskim zrěčenju wobkedźbowane. Běch tež zamolwita za prašenja jastwa. Wudžělach sobu policajski ramikowy zakon. To bě wažne džeće, stary však so hižo za praksu njehodžeše. A zaběrachmy so z prašenjemi znowazarjadowskeho zakonja.

Serbowka a člona CDU Marja Michalkowa

Foto: prywatne

Jeli Was wolerjo wospjet wuzwola, kotry wobinski program sće sej za zapósłanca zwjazkoweje sejma stajila?

WUTMOŁWA: Jeli mje wuzwola, potom bych zaso rady w nutkowym wuběrku sobu džećala, dokelž sym so hižo z džećawosću tuteho gremija zeznamila. Za nas z bywšej NDR steja tu wažne prašenja w srjedžišću, hdyž myslu jenož na prašenja dostojnika. Derje, hdyž je w tutym wuběrku něchtó, kiž wuměnenja, na přikład našich wučerjow, znaje. Wažne je, zo da so wšitkim znowa sprawnša šansa. Bych jónu rady sobu džećala tež hižo dla serbskich prašenjow. Bych móhla potom jako parlamentariska kontaktna wosoba mjez zwjazkom a krajomaj zwiski wudžeržować. Přizjewich so nětko do kružka za kulturu. Nimamy za kulturu w zwjazkowym sejmje žadny wuběr. A zajimuje mje džećowy kruh za žony. Přewjele zapósłancow w zwjazkowym sejmje njeje, a tuž je wažne, zo tajki kruh džećala.

Sće přjedy narěznyla, zo dyrbi so kóždemu dać sprawnša šansa. Kak to konkretne widźite?

WUTMOŁWA: Chcemy woprawdžiti demokratiski prawniški stajnatwarić. (Pokročowanje na 2. str.)

start.....1990

From:

<http://s473464351.web-inicial.es/> - Radibor - Chronik

Permanent link:

<http://s473464351.web-inicial.es/doku.php?id=bundestagswahl1990>

Last update: 2025/12/19 08:26

